

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5CoP/45/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5116233194
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jamrich
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5116233194.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Jamricha a členov senátu JUDr. Gabriely Veselovej a JUDr. Dagmar Cabadajovej, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti: X. I., nar. XX.XX.XXXX a S. I., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov - matky Ing. L. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXXX/XXC, L., toho času bytom P. XXXX/XX, L., zastúpená spoločnosťou: AKSK, s.r.o., so sídlom Nám. SNP 15, Banská Bystrica, a otca Ing. Z. I. PhD., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXXX/XXC, L., zastúpený spoločnosťou: Advokátska kancelária JUDr. Chlapík, s.r.o., so sídlom Sládkovičova 13, Žilina, o úpravu práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva, o nariadení neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-541 zo dňa 05.02.2019, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-542 zo dňa 05.02.2019, a o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-750 zo dňa 02.08.2019, takto

r o z h o d o l :

I. Krajský súd výrok I. rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-541 zo dňa 05.02.2019 m e n í, a to tak, že zveruje maloletú X. I., nar. XX.XX.XXXX a maloletého S. I., nar. XX.XX.XXXX do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorá sa bude realizovať tak, že otec je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti od pondelka nepárneho týždňa od 15:00 hod. do pondelka párneho týždňa do 15:00 hod. a matka je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti od pondelka párneho týždňa od 15:00 hod. do pondelka nepárneho týždňa do 15:00 hod.

II. Výrok II. rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-541 zo dňa 05.02.2019 m e n í, a to tak, že výživné na maloleté deti na čas do rozvodu manželstva neurčuje.

III. Výroky III. a IV. rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-541 zo dňa 05.02.2019 z r u š u j e.

IV. Výrok V. rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-541 zo dňa 05.02.2019 m e n í, a to tak, že úpravu styku počas prázdnin a sviatkov ponecháva na dohode rodičov.

V. Krajský súd výrok II. rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-542 zo dňa 05.02.2019 m e n í, a to tak, že zveruje maloletú X. I., nar. XX.XX.XXXX a maloletého S. I., nar. XX.XX.XXXX do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorá sa bude realizovať tak, že otec je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti od pondelka nepárneho týždňa od 15:00 hod. do pondelka párneho týždňa do 15:00 hod. a matka je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti od pondelka párneho týždňa od 15:00 hod. do pondelka nepárneho týždňa do 15:00 hod.

VI. Výrok III. rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-542 zo dňa 05.02.2019 m e n í, a to tak, že výživné na maloleté deti na čas po rozvode manželstva neurčuje.

VII. Výrok IV. rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-542 zo dňa 05.02.2019 z r u š u j e.

VIII. Výrok V. rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-542 zo dňa 05.02.2019 m e n í, a t o tak, že úpravu styku počas prázdnin a sviatkov ponecháva na dohode rodičov.

IX. V ostatnej časti rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-542 zo dňa 05.02.2019 (výrok I. a VI.) o s t á v a n e d o t k n u t ý.

X. Krajský súd uznesenie Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-750 zo dňa 02.08.2019 v celom rozsahu z r u š u j e.

XI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Žilina napadnutým rozsudkom č. k. 15P/294/2016-541 zo dňa 05.02.2019 rozhodol, že maloletú X., nar. XX.XX.XXXX, a maloletého S., nar. XX.XX.XXXX, zveruje do osobnej starostlivosti matky. Obaja rodičia budú mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok. Otca zaviazal na povinnosť prispievať na výživu mal. X. a mal. S. sumou 150 Eur mesačne na každé dieťa od 01.01.2017 do 28.02.2019 a sumou 250 Eur mesačne na každé dieťa od 01.03.2019, a to do 15. dňa mesiaca, na ktorý sa výživné poskytuje, k rukám matky. Otca ďalej zaviazal na povinnosť uhradiť nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 01.01.2017 do 28.02.2019 v sume 3.900 Eur na každé dieťa do 60 dní k rukám matky. Ďalej rozhodol, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. deťmi - v párnom týždni od štvrtka od 10. hod do piatka do 10. hod. - v nepárnom týždni cez víkend od štvrtka od 10. hod. do pondelka do 10. hod. Schválil rodičovskú dohodu o úprave styku počas prázdnin a sviatkov. Podľa rozsudku otec mal. deti prevezme a odovzdá v pracovných dňoch v školskom zariadení a v dňoch pracovného voľna v bydlisku matky. Matka je povinná mal. deti na stretnutie pripraviť a zabezpečiť ich odovzdanie otcovi v stanovenom čase a mieste.

Dňa 27.12.2016 podala matka návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala zveriť mal. deti do svojej osobnej starostlivosti a otca zaviazat' povinnosťou prispievať na výživu mal. X. sumou 230 Eur mesačne a na mal. S. sumou 217 Eur mesačne. Zároveň podala návrh vo veci samej. Neodkladným opatrením zo dňa 09.02.2017 bolo matke uložené odovzdať mal. deti do striedavej osobnej starostlivosti, ktorá sa následne realizovala zo strany otca v nepárnom týždni a zo strany matky v párnom týždni. Okresný súd po vykonanom dokazovaní, dospel k záveru, že striedavá starostlivosť nie je v prospech maloletých detí. V danej veci predpoklady striedavej starostlivosti nie sú splnené zo strany rodičov, ktorí nevedia vzájomne komunikovať a ich vzťah je napätý až nevraživý. Súd tiež zistil, že vzájomná komunikácia rodičov je patologická. Taktiež mal. deti vyjadrujú nespokojnosť s prebiehajúcou striedavou osobnou starostlivosťou, pomermi v rodine a vzťahom medzi rodičmi. Za ďalšiu prekážku striedavej osobnej starostlivosti súd považoval, že obom deťom chýba ukotvenosť/ stabilita výchovného prostredia, následkom čoho majú deti problém s rešpektovaním autorít a dodržiavaním stanovených pravidiel. Okresný súd považoval za najvhodnejšiu formu starostlivosti výlučnú starostlivosť matky, do ktorej aj maloleté deti zveril. V konečnom dôsledku okresný súd rozhodol aj pri výlučnej starostlivosti matky o rozšírenom styku otca s maloletými, ktorý oproti striedavej starostlivosti zužuje jeho styk deťmi v malom rozsahu, len o 2 noci za 2 týždne. V danej veci okresný súd konštatoval, že deti patria do nadštandardnej sociálnej skupiny, nakoľko ich rodičia, najmä otec majú nadpriemerný príjem a nadštandardný majetok. V tomto kontexte rozhodol aj o výživnom. Po vyhlásení rozsudku sa matka vzdala práva podať voči nemu odvolanie.

2. Okresný súd Žilina napadnutým rozsudkom č. k. 15P/294/2016-542 zo dňa 05.02.2019 rozhodol, že manželstvo účastníkov konania uzatvorené dňa XX.XX.XXXX v L. a zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu L. vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XX, rozvádza. Mal. X., nar. XX.XX.XXXX a mal. S., nar. XX.XX.XXXX, zveril do osobnej starostlivosti matky. Obaja rodičia budú mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok. Otca zaviazal na povinnosť prispievať na výživu mal. X. a mal. S. sumou 250 Eur mesačne na každé dieťa, a to do 15. dňa mesiaca, na ktorý sa výživné poskytuje, k rukám matky. Ďalej rozhodol, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. deťmi - v párnom týždni od štvrtka od 10. hod do piatka do 10. hod. - v nepárnom týždni cez víkend od štvrtka od 10. hod. do pondelka do 10. hod. Schválil rodičovskú dohodu o úprave styku počas prázdnin a

sviatkov. Určil, že otec mal. deti prevezme a odovzdá v pracovných dňoch v školskom zariadení a v dňoch pracovného voľna v bydlisku matky. Matka je zároveň povinná mal. deti na stretnutie pripraviť a zabezpečiť ich odovzdanie otcovi v stanovenom čase a mieste. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Okresný súd konštatoval, že manželstvo účastníkov konania nespĺňa atribúty manželstva, manželia sa citovo odcudzili, nezdierajú spoločnú domácnosť od decembra 2016, nekomunikujú spolu; manžel medziasom nadviazal iný mimomanželský pomer. Za príčinu rozvratu manželstva súd považuje celkový vývoj ich osobností, v rámci ktorého sa prejavila ich vzájomná nekompatibilita. Zo strany manželky došlo k vyzretiu osobnosti, keď už nebola ochotná znášať a podporovať manželovo dominantné postavenie vo vzťahu i v rodine vrátane materiálneho fungovania, čo malo na vzťah deštruktívne následky. Manželka nedokázala vzájomné rozdiely preklenúť a tak sa ich vzťah stal už len formálnym zväzkom, ktorý nie je v záujme spoločnosti ani v záujme mal. detí, preto manželstvo súd rozviedol. Zároveň súd rešpektoval vyjadrenia manželov k veci. Rozvodom nebudú poškodené ani mal. deti, nakoľko ani doterajšia situácia medzi manželmi nespĺňala podmienky prirodzeného rodinného prostredia. Okresný súd považoval za najvhodnejšiu formu starostlivosti o maloleté deti výlučnú starostlivosť matky, do ktorej aj maloleté deti zveril, pričom svoje rozhodnutie odôvodnil tak ako v rozsudku č. k. 15P/294/2016-541 zo dňa 05.02.2019. Nakoľko súd nezistil žiadne okolnosti hodné osobitného zreteľa, rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Po vyhlásení rozsudku sa manželka vzdala práva podať voči nemu odvolanie.

3. Okresný súd Žilina napadnutým uznesením č. k. 15P/294/2016-750 zo dňa 02.08.2019 rozhodol, že nariaďuje neodkladné opatrenie nasledovného znenia: Mal. X., nar. XX.XX.XXXX, a mal. S., nar. XX.XX.XXXX, zveruje do osobnej starostlivosti matky. Otec je oprávnený stretávať sa s mal. deťmi - v párnom týždni od štvrtka od 10. hod do piatka do 10. hod. - v nepárnom týždni cez víkend od štvrtka od 10. hod. do pondelka do 10. hod. Otec mal. deti prevezme a odovzdá v pracovných dňoch v školskom zariadení a v dňoch pracovného voľna v bydlisku matky. Matka je povinná mal. deti na stretnutie pripraviť a zabezpečiť ich odovzdanie otcovi v stanovenom čase a mieste. Rodičovská dohoda o úprave styku počas prázdnin a sviatkov, schválená Rozsudkom Okresného súdu Žilina 15P/294/2016-542 zo dňa 05.02.2019, právoplatným v tejto časti dňa 03.05.2019, zostáva neodkladným opatrením nedotknutá. Týmto zrušuje neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016 - zo dňa 09.02.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 10CoP/24/2017-141 zo dňa 20.04.2017. Toto neodkladné opatrenie platí do právoplatnosti rozhodnutia vo veci úpravy práv a povinností k mal. deťom na čas po rozvode manželstva.

Návrhom doručeným súdu 08.07.2019 sa matka domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by jej súd zveril mal. deti do osobnej starostlivosti a upravil styk otca v nepárnom týždni cez víkend od štvrtka od 10.00 hod. do pondelka do 10.00 hod. a zároveň zrušil predchádzajúce neodkladné opatrenie. Vykonaným dokazovaním vo veci samej (úprava rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu manželstva a rozvod manželstva spojený s úpravou rodičovských práv a povinností na čas po rozvode manželstva) mal okresný súd preukázané že striedavá osobná starostlivosť o maloleté deti uskutočňovaná na základe aktuálne platného neodkladného opatrenia Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016 - zo dňa 9.2.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 10CoP/24/2017-141 zo dňa 20.4.2017 nie je v prospech maloletých detí. Ďalšie pretrvávajúce tejto pre deti nevhodnej situácie bude spôsobené odvolacím konaním, čím sa môže vec predĺžiť o ďalších cca 9 mesiacov, čo je neprimerane dlho na to, aby súd osobnú striedavú starostlivosť, ktorú považuje za nevhodnú, ponechal v platnosti podľa pôvodného neodkladného opatrenia. súd považoval za najvhodnejšiu formu starostlivosti výlučnú starostlivosť matky, do ktorej aj maloleté deti tak vo veci samej ako i týmto neodkladným opatrením zveril. V konečnom dôsledku súd rozhodol aj pri výlučnej starostlivosti matky o rozšírenom styku otca s maloletými, ktorý oproti striedavej starostlivosti zužuje jeho styk deťmi v malom rozsahu, len o 2 noci za 2 týždne.

4. Otec podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie v celom rozsahu proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-541 zo dňa 05.02.2019 v zákonom stanovenej lehote. Zo skutkového stavu je zrejmé, že deti boli dňa 09.02.2017 neodkladným opatrením súdu zverené do osobnej striedavej starostlivosti oboch rodičov. Toto opatrenie nebolo zmenené ani zrušené s tým, že je platné až do rozhodnutia súdu vo veci samej, v rámci ktorej súd rozhodne o ďalšej forme starostlivosti. Pokiaľ súd rozhodoval o úprave práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva, výroková časť rozsudku sa neviaže k obdobiu od začatia konania vo veci dňom 19.05.2017 do rozvodu manželstva. Ak súd rozhodol o výživnom vo výške 250 Eur od 01.03.2019, ide o výživné po rozvode

manželstva a nie na čas do rozvodu manželstva. To isté platí o stretávaní sa otca s maloletými deťmi a úprave styku rodičovskou dohodou počas prázdnin. Otcovi nie je zrejmé, prečo okresný súd považoval striedavú starostlivosť za nepriaznivú, nakoľko sa v predchádzajúcom konaní táto striedavá starostlivosť videla okresnému súdu aj odvolaciemu súdu ako vhodná. Otec namieta zhodnosť výrokov rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-541 zo dňa 05.02.2019 a rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-542 zo dňa 05.02.2019, ako aj zhodnosť ich odôvodnenia. Uvádza, že je zrejmé, že súd vo veci úpravy práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva nevykonával žiadne dokazovanie a vychádzal zo skutkového stavu zisteného v rámci konania o rozvode manželstva a úpravy práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode. Otec namieta dôvody uvedené v ods. 59 rozsudku. Tvrdí, že nie sú opodstatnené, nezodpovedajú skutkovému stavu pomerov účastníkov počas trvania striedavej starostlivosti o maloleté deti a súd tieto pomery ani nezisťoval. Otec namieta určenie výživného za čas striedavej osobnej starostlivosti. Zmätočnosť a nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku, a tým aj procesného postupu, je zvýraznená vydaním neodkladného opatrenia zo dňa 11.03.2019 č. k. 15P/294/2016-570. Konaním bolo porušené právo na spravodlivý proces. Na základe uvedeného preto odvolaciemu súdu navrhuje, aby zrušil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 15P/294/2016-541 zo dňa 05.02.2019 a vec vrátil súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Otec podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie aj proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-542 zo dňa 05.02.2019. Odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania a bolo podané proti výrokom II. až IV. rozsudku. Otec poukazuje na ustálenú súdnu prax, podľa ktorej sa oprávnený o svoje dieťa po celú dobu stretávania riadne staral a má na to vytvorené vhodné podmienky, nemožno tento styk z dôvodu rozporov alebo konfliktov vo vzťahoch medzi rodičmi a nie vo vzťahu medzi rodičom a dieťaťom obmedziť. Pokiaľ súd skúmal okolnosti pre zverenie detí do striedavej starostlivosti rodičov v každom jednom z týchto odstavcov (ods. 17-25) hodnotí otca detí negatívne, pričom toto hodnotenie je v rozpore so skutkovým stavom, ktorý súd nezisťoval a v prevažnej väčšine vychádzal z nepreukázaných tvrdení matky. Ak by sa súd v potrebnej miere oboznámil so súdnym spisom bol by zistil, že matka po opustení spoločnej domácnosti neumožnila otcovi styk s deťmi. Obe deti vzhľadom na svoj vek nepoznajú význam a obsah striedavej osobnej starostlivosti a bez ohľadu na túto okolnosť z vykonaných dôkazov nevyplýva, že by deti vyslovili nespokojnosť s prebiehajúcou striedavou starostlivosťou trvajúcou už dva roky. Otec namieta, že rozsudok súdu bol vyhlásený 05.02.2019, súd vyslovil nespokojnosť detí s prebiehajúcou striedavou starostlivosťou opierajúcou sa o správu kolízneho opatrovníka zo dňa 27.06.2017, teda takmer s pred dvomi rokmi pred vyhlásením rozsudku, ktorému má zodpovedať skutkový stav v čase vyhlásenia rozsudku. Vzhľadom na právne závery súdu k striedavej starostlivosti prebiehajúcej v zmysle neodkladného opatrenia možno vyvodit', že neodkladné opatrenie ako aj rozhodnutia prvostupňového ako aj odvolacieho súdu vydané v priebehu trvania neodkladného opatrenia považoval konajúci súd za nezákonné. Okresný súd pri určovaní vyživovacej povinnosti nezistil v potrebnej miere skutkový základ pre objektívne a spravodlivé rozhodnutie o vyživovacej povinnosti otca. Čo sa týka stretávania s maloletými v párnom týždni od štvrtka od 10.00 hod. do piatka do 10.00 hod. na pojednávaní súdu otec detí nesúhlasil s takýmto stretávaním, vzhľadom na to, že ide o pracovný deň a nie je možné, aby sa pravidelne uvoľňoval zo zamestnania za účelom styku s deťmi v pracovné dni. Rovnako namieta nepochopiteľné a nevykonateľné určenie času prevzatia a odovzdania detí v školskom zariadení o 10.00 hod., teda v priebehu vyučovania. Vzhľadom na významné úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom je názoru, že práve odborné znalecké dokazovanie by poskytlo objektívny podklad pre rozhodnutie súdu o forme starostlivosti o deti. Vzhľadom na uvedené navrhuje odvolaciemu súdu rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-542 zo dňa 05.02.2019 v časti výrokov II., III. a IV. rozsudku zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie.

6. Dňa 23.05.2019 bola okresnému súdu doručená odpoveď Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, na výzvu súdu, ktorou súdu oznámil, že s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania súhlasí.

7. Matka sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu písomne vyjadrila k odvolaniam proti rozsudkom Okresného súdu Žilina zo dňa 05.02.2019 č. k. 15P/294/2016-541 a č. k. 15P/294/2016-542. Matka vo svojom vyjadrení uvádza, že súd rozhodol dvoma rozsudkami z dôvodu, že návrh matky sa týkal úpravy práv a povinností ako obdobia do rozvodu, tak aj obdobia po rozvode. To znamená, že existovali dva návrhy a teda súd rozhodoval o dvoch samostatných návrhoch a spravil tak dvoma samostatnými

rozhodnutiami, rozsudkami. V tejto súvislosti podotýka, že rozsudky, ak odhladneme od predbežnej vykonateľnosti výrokov o výživnom, pôsobia od ich právoplatnosti, resp. od ich vykonateľnosti. V tomto prípade je významným a hlavne nestranným dôkazným prostriedkom aj výsluch kolízneho opatrovníka, keďže tento háji záujmy detí a nemá žiadny dôvod byť na strane niektorého z rodičov. Otec sa vôbec nevenuje otázke, či deti sú alebo nie sú spokojné, teda nikde sa nevenuje otázke záujmu detí. Podotýka, že všetky úkony a dôkazy, ktoré matka predložila súdu, resp. aktivity, ktoré boli z jej strany vykonané neboli dôkazmi, ktoré by mali slúžiť na to, aby sa otec vylúčil zo života detí. Napriek tomu, že súd upravil styk otca s deťmi aj v každom párnom týždni od štvrtka do piatka, otec tento svoj styk do dnešného dňa ani raz nezrealizoval z dôvodu jeho pracovnej alebo inej zaneprázdnenosti. V plnom rozsahu sa stotožňuje s napadnutými rozhodnutiami a hlavne s dôvodmi, prečo súd rozhodol aj bez nariadeného znaleckého posudku. Podľa jej názoru bolo dostatočne preukázané a aj potvrdené samotnými vyjadreniami kolízneho opatrovníka o tom, že striedavá starostlivosť nie je v záujme maloletých detí. Tento stav neprispieva k zdravému psychickému vývoju a je v zrejmom rozpore s tým, čo by deti samé chceli. V riešenom prípade všetko preukazuje to, že deti majú jednoznačný a nespochybniteľný záujem byť s matkou, deti negatívne vnímajú správanie otca a samozrejme je aj to, že donedávna trvajúca striedavá starostlivosť im nevyhovovala. Dokonca narúšala ich psychickú pohodu, koncentráciu, správanie. Ukončením striedavej starostlivosti (vydaním nového neodkladného opatrenia) badať na deťoch jednoznačnú pozitívnu zmenu v správaní, deti sú pokojnejšie, sústredenejšie, nemajú rozdielny spôsob výchovy. Okresný súd nerozhodol o zverejnení detí do starostlivosti matky len na základe toho, že rodičia spolu nedokážu riadne komunikovať, ale hlavne na základe toho, že tento konflikt, vrátane neschopnosti riadnej komunikácie má negatívny dopad na deti. Otec predložením prehľadu platieb, ktoré na deti platil v posledných rokoch potvrdzuje, že výška výživného, ktoré napriek vykonateľnej časti napadnutých rozhodnutí doteraz nie je platené, určená súdom je primeraná, keďže mesačné plnenia Otca na deti sa za posledného 2,5 roka pohybovali v rozpätí od 400 Eur do 600 Eur. Podľa názoru matky je zo znenia rozhodnutí súdu jednoznačne zrejmé, že v čase školskej dochádzky vodi deti do školy rodič, ktorých ich má u seba s tým, že zo školy ich preberá druhý rodič (v prípade, ak sa deti majú odovzdávať druhému rodičovi). Keďže sa aktivity, rozvrh detí mení, žiadne súdne rozhodnutie nie je schopné tieto zmeny zachytiť a preto je zvolený mechanizmus, ktorý tieto zmeny zohľadňuje. Okrem toho je to mechanizmus, ktorý je použiteľný aj dni, kedy sa školská dochádzka nerealizuje, tzn. odovzdanie sa realizuje pred bydliskom matky (napr. situácia, ktorá nastala počas posledných veľkonočných prázdnin, kedy mali deti vo štvrtok prázdniny). Na základe uvedeného preto odvolaciemu súdu navrhuje, aby napadnuté rozhodnutia ako vecne správne potvrdil.

8. Otec sa následne prostredníctvom právneho zástupcu vyjadril k vyjadreniu matky na jeho odvolania a k oznámeniu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, vyjadrením zo dňa 11.07.2019, doručené súdu 11.07.2019. Vo vyjadrení uvádza, že neodkladným opatrením zo dňa 09.02.2017 bolo právoplatne prvostupňovým aj druhostupňovým súdom rozhodnuté o striedavej starostlivosti rodičov v týždenných intervaloch. Z povahy obsahu neodkladného opatrenia vyplývalo, že je jeho trvanie časovo obmedzené do rozhodnutia vo veci samej, v tomto prípade o rozvod manželstva. Súd dňa 05.02.2019 rozhodol o rozvode manželstva a zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, o vyživovacej povinnosti otca na čas po rozvode a o úprave styku otca s deťmi na čas po rozvode. Zároveň rozsudkom zo dňa 05.02.2019 rozhodol o úprave práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva. Tento zmätočný a nevykonateľný rozsudok vydaná dňa 05.02.2019 je aj v rozpore s logickou úvahou, pričom opomína, že do rozvodu manželstva platilo neodkladné opatrenie o striedavej starostlivosti, preto súd nemohol späťne ku dňu rozhodnutia vo veci samej zveriť deti do starostlivosti matky. Počas 2,5 roka striedavej starostlivosti súdy matke zamietali návrhy na zmenu. Vo vyjadrení otec poukazuje na starostlivosť otca o svoje deti. Až 11.03.2019 rozhodol súd o zrušení neodkladného opatrenia ohľadne striedavej starostlivosti rodičov, pričom rozsudkom o úprave a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu rozhodol súd bez ohľadu na platné neodkladné opatrenie zo dňa 09.02.2017. Otec namieta konštatovanie súdu o pomeroch otca a matky, na základe ktorého určil výšku výživného. V ostatnom otec zopakoval svoje námietky uvedené v podanom odvolaní.

9. Matka na podané vyjadrenie otca zo dňa 11.07.2019 vo svojom vyjadrení zo dňa 07.08.2019, ktoré podala prostredníctvom právneho zástupcu uviedla, že je nesprávne tvrdenie otca o zmätočnosti napádaných rozhodnutí, nakoľko obe rozhodnutia, okrem otázok spojených s výživným, sú vykonateľné až právoplatnosťou, čo sa ešte, keďže bolo podané odvolanie, nestalo. Z uvedeného teda vyplýva, že ani otcom spomínané neodkladné opatrenie nemohlo byť zrušené už samotným vyhlásením napadnutých

rozhodnutí a teda argumenty uvedené v replike sú v tomto ohľade v rozpore s platným právnym stavom. Pre toto konanie má význam len to, čo je alebo nie je v záujme maloletých detí a nie irelevantné skutočnosti uvádzané otcom. Matka tvrdí, že otcove reálne majetkové pomery sú podstatne iné, ako ním deklarovaný príjem 775 Eur. Matka jednoznačne popiera, že by si so spoločnej domácnosti zobrala nejaké peniaze detí alebo rodinné šperky. Nakoľko deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni otca aj v čase, keď sú u matky, je jednoznačne dôvod na to, aby bola otcovi uložená povinnosť pravidelne prispievať na výživu detí a to v súdom stanovenej výške. V ostatnom zopakovala tvrdenia uvádzané v predchádzajúcom vyjadrení. Z popísaných dôvodov považuje napadnuté rozhodnutia za správne a navrhuje, aby ich odvolací súd potvrdil.

10. Otec podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zákonom stanovenej lehote odvolanie aj proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-750 zo dňa 02.08.2019, ktorým súd rozhodol o neodkladnom opatrení. Odvolanie podal proti všetkým výrokom okrem výroku III. predmetného uznesenia. V odvolaní uvádza, že súd prvej inštancie nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil vykonaným dokazovaním vo veci samej, na základe ktorého rozsudkom zo dňa 05.02.2019 konštatoval, že doterajšia striedavá starostlivosť rodičov o maloleté deti nie je v prospech maloletých detí, preto rozhodol o zverení detí do osobnej starostlivosti matky a upravil styk otca s deťmi. Odôvodnenie nariadenia neodkladného opatrenia je v celom rozsahu totožné s odôvodnením rozsudku vo veci samej. V danej veci nepostačuje iba odkázať na výsledky vykonaného dokazovania. Podľa názoru otca ide o prekážku veci rozsúdenej v zmysle § 230 CSP, o ktorej právoplatne už rozhodol odvolací krajský súd a nemôže sa pojednávať znova. Okresný súd mal vychádzať z ustanovení CMP, upravených v tretej časti CMP - niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach, konkrétne podľa ustanovenia § 367 CMP upravujúci neodkladné opatrenie vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého. Súd prvej inštancie aplikujúci ustanovenia CSP o 30 dňovej lehote podľa § 328 CSP rozhodol o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia dňa 02.08.2019 a nie do 7 dní, tak ako je to stanovené v § 367 ods. 2 CMP. Ďalej poukazuje na § 339 CSP, podľa ktorého majú právo dotknuté subjekty vyjadriť sa k návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia. Vzhľadom na odôvodnenie napadnutého neodkladného opatrenia, rozhodnutie súdu nevychádzalo zo stavu v čase vydania neodkladného opatrenia, ale zo stavu výsledkov vykonaného dokazovania vo veci samej ku dňu 05.02.2019. Ide o prekážku právoplatne rozhodnutej veci, o ktorej už rozhodol odvolací súd. Z obsahu návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia je nepochybné, že uvedené dôvody návrhu sa vzťahujú na obdobie do vykonania dôkazov vo veci samej a rozhodnutia súdu dňa 05.02.2019. Podľa tvrdenia otca návrh matky bol nedôvodný. Otec ďalej namieta nepochopiteľnosť výroku II. uznesenia - stretávanie otca s deťmi v párnom týždni od štvrtka od 10.0 hod. do piatka do 10.00 hod, nakoľko ide o čas, kedy prebieha školské vyučovanie. Rovnaká situácia nastáva pri stretávaní otca s deťmi v nepárnom týždni cez víkend, kedy sa má otec stretávať s deťmi od štvrtka od 10.00 hod. do pondelka do 10.00 hod. Je to nereálne aj vzhľadom k jeho pracovným povinnostiam. Otec namieta, že na vydanie tohto rozhodnutia neboli splnené procesné podmienky, nakoľko v tejto veci už bolo predchádzajúcim rozhodnutím súdu o neodkladnom opatrení zo dňa 11.03.2019 odvolacím súdom zrušené a vo veci právoplatne rozhodnuté uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 7CoP/31/2019-664 zo dňa 27.06.2019. Na základe uvedeného preto odvolaciemu súdu navrhuje, aby napadnuté uznesenie Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-750 zo dňa 02.08.2019 v celom rozsahu zrušil.

11. Dňa 13.09.2019 bolo okresnému súdu doručené vjadrenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, k odvolaniu otca proti nariadeniu neodkladného opatrenia, ktorým súdu oznámil, že s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania súhlasí.

12. Po predložení spisu odvolaciemu súdu na rozhodnutie o podaných odvolaniach bolo súdu doručené vyjadrenie matky zo dňa 27.09.2019, k odvolaniu otca proti nariadeniu neodkladného opatrenia, ktoré matka urobila prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Otec vo svojom odvolaní ani na jednom mieste nerieši to najdôležitejšie a to je záujem detí, rieši výlučne procesné otázky, ktoré sú síce dôležité, avšak v žiadnom prípade nie dôležitejšie ako deti a ich záujem, keďže v tomto prípade nie je predmetom sporu tovar a ani peniaze. Ani v jednej časti sa tejto otázke otec nevenuje, nikde neuvádza, čo je podľa jeho názoru v záujme detí a ako je tento záujem potrebné ochrániť. Nariadené neodkladné opatrenie je možné nariadiť, meniť, zrušiť vždy, ak súd vyhodnotí, že sú splnené podmienky, teda došlo k zmene pomerov. Skutočnosť, že odvolací súd neodkladné opatrenie z 11.03.2019, ktoré bolo nariadené bez návrhu, zrušil (výlučne z procesných dôvodov, teda v žiadnom prípade sa odvolací súd nezaoberal podstatou veci), v žiadnom prípade nie je prekážkou toho, aby súd o tejto otázke znova rozhodol.

Na tomto mieste je potrebné uviesť aj to, že dňa 02.08.2019 súd rozhodoval na návrh matky, tzn. už nerozhodoval o tejto otázke bez návrhu. Rovnako je namieste uviesť aj to, že v nesporových veciach súd nie je striktné viazaný návrhom navrhovateľa, čo sa prejavilo aj v tom, že súd v neodkladnom opatrení upravil styk otca odlišne od návrhu matky. Aplikovanie ust. § 230 CSP na riešenú otázku je teda jednoznačne nesprávne, najmä v prípade, ak odvolací súd neodkladné opatrenie z 11.03.2019 zrušil výlučne z procesných dôvodov a nie z dôvodov hmotnoprávných. Keďže v riešenom prípade súd len menil existujúci stav, kedy nebolo preukázané a ani sa to nestalo, že deti sú kýmkoľvek neoprávnené zadržované, deťom nie je bránené v stretávaní sa s otcom, teda súd nemal dôvod využiť inštitút podľa ust. § 367 CMP a preto podľa neho ani nepostupoval. Právna úprava neodkladného opatrenia v CMP nie je komplexnou úpravou tohto inštitútu pre nesporové konania, ide len o riešenie špecifických otázok spojených s nesporovými konaniami. Keďže CMP je špeciálnym predpisom pre oblasť konania starostlivosti o maloletých, ustanovenia CMP majú prednosť pred ustanoveniami CSP. Na základe toho sa rušenie neodkladných opatrení v konaniach podľa CMP spravuje ustanovením § 363 CMP, podľa ktorého „súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené“. V tomto ustanovení nie je na žiadnom mieste uvedené, že je potrebné o dôvodoch, resp. návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia vopred informovať všetkých dotknutých. Návrh Matky na nariadenie neodkladného opatrenia obsahuje všetky potrebné náležitosti tak, ako to predpisujú platné právne predpisy. Súd pri svojom rozhodovaní vychádza zo skutkového stavu vecí, ktorý zistil z vykonaného dokazovania, resp. je mu známy z činnosti súdu. V tomto prípade súd vykonal rozsiahle dokazovanie stavu vecí, vzťahu detí k rodičom a naopak. Na základe takto zisteného stavu vecí rozhodol vo veci rozsudkom dňa 05.02.2019, pričom tento stav sa do dnešného dňa nezmenil. Takúto zmenu pritom netvrdí ani samotný otec a napriek tomu argumentuje, že súd pochybil, pričom neuvádza ako, resp. v čom sa skutkový stav vecí mal zmeniť - ak pritom nerátame množstvo povinností, ktoré vyplývajú z najrôznejších rozhodnutí súdov a otec ich dobrovoľne neplní (vrátane vyživovacej povinnosti voči maloletým). Podľa názoru matky je z neodkladného znenia jednoznačne zrejmé, že v čase školskej dochádzky vodi deti do školy rodič, ktorý ich má u seba s tým, že zo školy ich preberá druhý rodič (v prípade, ak sa deti majú odovzdávať druhému rodičovi). Keďže sa aktivity, rozvrh detí mení, žiadne súdne rozhodnutie nie je schopné tieto zmeny zachytiť a preto je zvolený mechanizmus, ktorý to zohľadňuje. Okrem toho je to mechanizmus, ktorý je použiteľný aj na dni, kedy sa školská dochádzka nerealizuje, tzn. odovzdanie sa realizuje pred bydliskom matky. Preto považuje rozhodnutie v tejto časti za správne, logické a vykonateľné. Z popísaných skutočností matka považuje napadnuté rozhodnutie za správne a hlavne v záujme maloletých detí, o ktorých záujem ide. Preto navrhuje, aby bolo ako vecne správne potvrdené.

13. Pri procesnom postupe v rámci odvolacieho konania vychádzal odvolací súd najmä z nasledovných ustanovení Civilného sporového poriadku:

Podľa § 219 ods. 1 CSP, rozsudok súd vyhlasuje vždy verejne a v mene Slovenskej republiky. Pritom uvedie výrok rozsudku spolu s odôvodnením a poučením o odvolaní (o dovolaní) a možnosti exekúcie. Podľa § 219 ods. 3 CSP, vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením.

Podľa § 385 ods. 1 CSP, na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení odvolací súd konštatuje, že bol dodržaný v odvolacom konaní postup podľa citovaného ustanovenia § 219 ods. 3 CSP, keďže rozhodoval rozsudkom bez nariadenia pojednávania. Pokiaľ odvolací súd rozhodol rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, vychádzal z ust. § 385 ods. 1 a contrario, pretože súd prvej inštancie vykonal rozsiahle dokazovanie a nebolo potrebné dokazovanie zopakovať alebo ho doplniť a nejedná sa o taký spor, ktorý by prezentoval dôležitý verejný záujem.

14. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-541 zo dňa 05.02.2019 vo výrokoch I., II. a V. zmenil podľa § 388 CSP, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie. Výrok III. a IV. napadnutého rozsudku zrušil.

15. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-542 zo dňa 05.02.2019 vo výrokoch II., III. a V. zmenil podľa § 388 CSP, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani

na jeho zrušenie. Výrok IV. napadnutého rozsudku zrušil. V ostatných výrokoch I. a VI. ostáva rozsudok nedotknutý.

16. K napadnutému rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-541 zo dňa 05.02.2019 a napadnutému rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-542 zo dňa 05.02.2019 krajský súd uvádza nasledovné:

17. Matka dňa 27.12.2016 podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala zveriť mal. deti do svojej osobnej starostlivosti a otca zaviazat' povinnosťou prispievať na výživu mal. X. sumou 230 Eur mesačne a na mal. S. sumou 217 Eur mesačne. Zároveň matka podala návrh vo veci samej, ktorý bol súdu doručený dňa 19.05.2017, v ktorom sa domáhala rozvodu manželstva a navrhla mal. deti zveriť do jej osobnej starostlivosti a výživné určiť vo výške 400 Eur na mal. X. a vo výške 320 Eur na mal. S., ako zároveň aj upraviť styk otca s maloletými. V závere konania návrh na výživné upravila na 250 Eur mesačne na dieťa. Z uvedeného vyplýva, že matka podala na súd dva samostatné návrhy, o ktorých musel súd rozhodovať v dvoch konaniach. Prvým rozsudkom č. k. 15P/294/2016-541 zo dňa 05.02.2019 rozhodol o zverení maloletých do osobnej starostlivosti vrátane výšky výživného a práva styku. V ten istý deň okresný súd rozhodol aj o druhom návrhu matky rozsudkom č. k. 15P/294/2016-542, ktorým rozhodol o rozvode manželstva a o zverení maloletých do osobnej starostlivosti vrátane výživného a práva styku. Okresný súd musel obligatórne opätovne rozhodnúť o úprave práv k maloletým deťom na čas po rozvode, nakoľko konanie o rozvod manželstva, v prípade že z manželstva pochádzajú maloleté deti, je vždy spojené konanie o úprave pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode v zmysle § 100 CMP. Navyše v prvom rozhodnutí č. k. 15P/294/2016-541 okresný súd rozhodol o úprave práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva, aj keď dátumy pri povinnosti platiť výživné presahujú dátum vydania druhého rozhodnutia, pretože okresný súd nevedel, kedy sa konanie o druhom návrhu matky právoplatne skončí. V danej veci nebola pri žiadnom rozhodnutí nariadená predbežná vykonateľnosť, takže platí, že rozsudky pôsobia od ich právoplatnosti resp. vykonateľnosti. Uvedené pritom nevylučuje, práve naopak, predpokladá, že výroky v napadnutých rozsudkoch budú rovnaké. Odvolací súd tiež pripomína, že v druhom rozsudku č. k. 15P/294/2016-542 okresný súd upravil práva a povinnosti k maloletým deťom na čas po rozvode.

18. Vo vzťahu k neodkladnému opatreniu č. k. 15P/294/2016-570 zo dňa 11.03.2019 odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že neodkladným opatrením sa bezodkladne upravujú pomery v prípade osvedčenej naliehavej potreby. Predmetné neodkladné opatrenie zároveň malo zrušiť predchádzajúce neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-98 zo dňa 09.02.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 10CoP/24/2017-141 zo dňa 20.04.2017. Predmetné neodkladné opatrenie však bolo na základe podaného odvolania zrušené Krajským súdom v Žiline č. k. 7CoP/31/2019-664 zo dňa 27.06.2019. To znamená, že pôvodné neodkladné opatrenie č. k. 15P/294/2016-98 zo dňa 09.02.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 10CoP/24/2017-141 zo dňa 20.04.2017 zostalo v platnosti. Odvolací súd na okraj uvádza, že iná situácia by nastala, ak by predmetné neodkladné opatrenie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť, čo by znamenalo, že sa ním účastníci konania musia povinne riadiť v zmysle jeho výroku IV. až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci úpravy práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode. V zmysle uvedeného by sa ním účastníci konania museli riadiť až pokým odvolací súd nerozhodne o podaných odvolaniach a tým nenadobudne právoplatnosť rozhodnutie neskoršej úpravy.

19. K zhodnému odôvodneniu rozsudkov okresného súdu odvolací súd uvádza nasledovné. Podľa ustanovenia § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadrila protistrana a aké prostriedky procesnej obrany použila. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Štruktúra odôvodnenia rozsudku je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Ak súd pri odôvodňovaní rozsudku nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje § 220 ods. 2 CSP, dochádza nielen k tomu, že rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť (dôvod na zrušenie v odvolacom konaní), ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom. V súlade s § 220 ods. 2 CSP musí súd v odôvodnení rozsudku podať výklad opodstatnenosti a zákonnosti výroku rozsudku. Rozhodnutie súdu môže byť

dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak súd v odôvodnení rozhodnutia vymedzí po skutkovej stránke predmet konania a následne podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal. Musí byť jasne a zrozumiteľne vysvetlený myšlienkový postup súdu. Závery, ku ktorým súd dospel musia byť pre adresáta prijateľné, racionálne, a v konečnom dôsledku aj spravodlivé a presvedčivé. Ak rozhodnutie súdu nemá uvedené náležitosti, je nepreskúmateľné. Súd je ďalej povinný rozhodovať na základe zistených a dostupných skutočností, ktoré sú mu známe v čase jeho rozhodovania, resp. vyhlásenia. V zmysle § 217 ods. 1 prvá veta CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Zákon nikde nevyklučuje možnosť použiť dostupné a známe skutočnosti a informácie z predchádzajúceho rozhodnutia, naopak, ide o povinnosť súdu brať na zreteľ všetky dostupné skutočnosti o prejednávanej veci. V danom prípade súd rozhodoval o dvoch návrhoch matky v rámci tej istej veci v časti rozhodovaní o úprave práv a povinností k maloletým deťom s tými istými účastníkmi konania.

20. Otec vo svojom odvolaní namietal zrušenie striedavej osobnej starostlivosti. Odvolací súd dáva do pozornosti, že inštitút striedavej osobnej starostlivosti zaručuje dieťaťu jeho právo na zachovanie vzťahu k obidvom rodičom za predpokladu, že striedavá osobná starostlivosť bude v najlepšom záujme dieťaťa. V zmysle novelizovaného znenia § 24 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Vhodnosť, či nevhodnosť zverenia dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti závisí od viacerých faktorov, ktorými sú napr. osobnosť dieťaťa, jeho vek, povahové vlastnosti dieťaťa, vývojové možnosti, adaptovateľnosť, citové väzby rodičov k dieťaťu, citové väzby detí k rodičom, výchovné schopnosti a povahové vlastnosti rodičov, životné a materiálne pomery rodičov, úroveň komunikácie medzi rodičmi, vzdialenosť medzi oddelenými bydliskami rodičov a iné. Rozhodnutie o zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti ovplyvňujú aj kritéria, ktoré majú byť posudzované v najlepšom záujme dieťaťa, a to citové väzby dieťaťa, jeho vývinové potreby, stabilita budúceho výchovného prostredia a schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom.

21. Okresný súd v obidvoch rozsudkoch dospel k záveru, že striedavá starostlivosť oboch rodičov nie je v prospech maloletých detí. V danej veci predpoklady striedavej starostlivosti nie sú splnené zo strany rodičov, ktorí nevedia vzájomne komunikovať a ich vzťah je napätý až nevraživý. Súd tiež zistil, že vzájomná komunikácia rodičov je patologická. Taktiež mal. deti vyjadrujú nespokojnosť s prebiehajúcou striedavou osobnou starostlivosťou, pomermi v rodine a vzťahom medzi rodičmi. Za ďalšiu prekážku striedavej osobnej starostlivosti súd považoval, že obom deťom chýba ukotvenosť/ stabilita výchovného prostredia, následkom čoho majú deti problém s rešpektovaním autorít a dodržiavaním stanovených pravidiel. Okresný súd považoval za najvhodnejšiu formu starostlivosti výlučnú starostlivosť matky, do ktorej aj maloleté deti zveril. V konečnom dôsledku okresný súd rozhodol aj pri výlučnej starostlivosti matky o rozšírenom styku otca s maloletými, ktorý oproti striedavej starostlivosti zužuje jeho styk deťmi v malom rozsahu, len o 2 noci za 2 týždne.

22. So zavedením striedavej osobnej starostlivosti do nášho právneho poriadku je spojené znenie Dohovoru OSN o právach dieťaťa z r.1989, z ktorého vyplýva, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom, na ktoré treba brať ohľad pri akejkol'vek činnosti týkajúcej sa dieťaťa. Vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa sú súdy povinné prihliadať najmä na záujem maloletého dieťaťa. Súdy musia zohľadňovať konkrétne okolnosti daného prípadu a nenadraďovať akékoľvek modely fungovania vzťahu rodičov a maloletého dieťaťa, ktoré majú orgány verejnej moci zaužívané nad skutočný záujem dieťaťa. (Nález Ústavného súdu ČR II. ÚS 363/03)

23. Povinnosťou súdu je rešpektovať zásadu vyjadrenú v čl. 18 ods. 1 Dohovoru OSN o právach dieťaťa, podľa ktorej majú rodičia spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. V opačnom prípade by došlo k porušeniu práva druhého rodiča na spravodlivý proces v zmysle čl. 36 Listiny základných práv a slobôd, práva dieťaťa na rodičovskú výchovu a starostlivosť podľa čl. 32 odst. 4 Listiny základných práv a slobôd, i práva dieťaťa a rodiča na nadviazanie a udržiavanie vzájomného pravidelného styku podľa čl. 4 Dohovoru o styku s deťmi. (Uznesenie Ústavného súdu ČR III. ÚS 2621/10)

24. Odvolací súd dáva do pozornosti judikát Ústavného súdu Českej republiky (pozri nález Ústavného súdu ČR I. ÚS 266/10), ktorý hovorí, že chýbajúca kvalifikovaná komunikácia medzi rodičmi nesmie byť prekážkou zavedenia striedavej osobnej starostlivosti o dieťa. Znamenalo by to porušenie základného práva jedného z rodičov vychovávať svoje dieťa v zmysle čl. 32 odst. 4 Listiny základných práv a slobôd a tiež porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 36 Listiny základných práv a slobôd.

25. Súdby by mali pri rozhodovaní vychádzať z dostatočne zisteného skutkového stavu veci, prihliadať na všetky predložené dôkazy a ich rozhodnutie by malo byť riadne a presvedčivo odôvodnené. V danom prípade sa uplatňuje úprava stanovená pôvodným neodkladným opatrením č. k. 15P/294/2016-98 zo dňa 09.02.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 10CoP/24/2017-141 zo dňa 20.04.2017. Podľa nariadeného neodkladného opatrenia sa realizovala striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov, nakoľko obidvaja rodičia majú vytvorené podmienky na starostlivosť o maloleté deti. Podľa názoru krajského súdu, ktorý potvrdil toto neodkladné opatrenie, nebola osvedčená taká miera narušenia vzťahov medzi rodičmi, ktorá by viedla k znemožneniu výkonu práv a povinností rodičov k maloletým deťom formou striedavej osobnej starostlivosti.

26. Po rozhodnutí vo veci samej rozsudkami zo dňa 05.02.2019 okresný súd nariadil neodkladné opatrenie č. k. 15P/294/2016-570 o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky. Toto neodkladné opatrenie bolo uznesením krajského súdu č. k. 7CoP/31/2019-664 zrušené, nakoľko rozhodnutie okresného súdu o neodkladnom opatrení nezodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Podľa názoru odvolacieho súdu bolo potrebné náležite odôvodniť, z akého dôvodu bolo pôvodné neodkladné opatrenie zrušené.

27. Po preštudovaní spisu a spisového materiálu odvolací súd dospel k názoru, že ani v tomto prípade nebola súdu preukázaná taká zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu zo striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov na osobnú starostlivosť matky. Odvolací súd mal za preukázané, že striedavá osobná starostlivosť obidvoch rodičov, realizovaná v priebehu dvoch rokov, funguje a je predovšetkým v záujme maloletých detí. Obidvaja rodičia majú vytvorené podmienky, aby u nich deti pociťovali plnohodnotný domov. Zo strany obidvoch rodičov deti pociťujú záujem a starostlivosť. Obidvaja rodičia podporujú záujmy a krúžky detí, dbajú na ich školskú dochádzku a tiež prispievajú k ich duševnému rozvoju, aby sa stali plnohodnotnými členmi spoločnosti. V tejto fáze vývoja detí je nesmierne dôležité, aby sa neobmedzil príp. úplne nezamedzil kontakt detí s otcom, nakoľko ich vzťah je preukázateľne veľmi dobrý a deti majú k otcovi vytvorený citový vzťah. Deti si na striedavú osobnú starostlivosť v období dvoch rokov zvykli, a preto je odvolací súd názoru, že zmena by v tomto prípade nevyvolala pozitívne výsledky. Ako už bolo vyššie uvedené, netreba nadradovať akékoľvek modely fungovania vzťahu rodičov a maloletého dieťaťa, ktoré majú orgány verejnej moci zaužívané nad skutočný záujem detí. Skutočným záujmom detí je striedavá starostlivosť oboch rodičov v takom kontexte, ako bola realizovaná doteraz. Tak ako sa časom vyvíja spoločnosť, vyvíjajú sa aj ľudské vzťahy a preto odvolací súd predpokladá, že ďalšia realizácia striedavej osobnej starostlivosti bude pre rodičov, ktorý spolu doteraz dobre nekomunikovali, motiváciou a podnetom, aby sa snažili čo najviac kooperovať. Je dôležité, aby rodičia popracovali na vzájomnej komunikácii, pretože pri striedavej osobnej starostlivosti rodičia spolu nekomunikujú iba o odovzdávaní dieťaťa, ale aj o jeho zdravotnom stave, školských a mimoškolských aktivitách, i aktívnom prežívaní voľného času. Nakoniec treba mať na zreteli, že vždy treba dbať na záujem maloletých detí a zlepšenie vzťahov medzi rodičmi odstráni aj napätie u detí.

28. Na základe uvedeného odvolací súd zmenil výrok I. napadnutého rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-541 zo dňa 05.02.2019 a výrok II. napadnutého rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-542 zo dňa 05.02.2019, ktorými súd zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky. Odvolací súd rozhodol, že maloleté deti zveruje do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorá sa bude realizovať tak, že otec je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti od pondelka nepárneho týždňa od 15:00 hod. do pondelka párneho týždňa do 15:00 hod. a matka je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti od pondelka párneho týždňa od 15:00 hod. do pondelka nepárneho týždňa do 15:00 hod.. Vzhľadom k tejto skutočnosti odvolací súd zrušil aj výrok IV. napadnutého rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-541 zo dňa 05.02.2019 a výrok IV. napadnutého rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-542 zo dňa 05.02.2019, nakoľko takáto úprava sa počas striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov uplatňovať nebude. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd nariadil striedavú osobnú starostlivosť oboch rodičov, zmenil aj výrok V. rozsudku

Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-541 zo dňa 05.02.2019 a výrok V. rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-542 zo dňa 05.02.2019, o úprave styku počas prázdnin a sviatkov. Odvolací súd úpravu styku počas prázdnin a sviatkov ponecháva na dohode rodičov.

29. Nariadením striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov musel odvolací súd rozhodnúť aj o výživnom na maloleté deti. Pri rozhodovaní o zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti súd rovnako zaväzuje rodičov k plateniu výživného v rôznych výškach. Súd môže taktiež rozhodnúť, že žiaden z rodičov nebude zaviazaný k plateniu výživného. Rozhodujúcim kritériom je zabezpečiť čo najporovnateľnejšiu životnú úroveň dieťaťa u oboch rodičov. Súd určuje výšku výživného na maloleté dieťa podľa platných zásad určených najmä v § 62 a nasl. Zákona o rodine. Základná zásada pre určenie výživného je upravená v § 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine nasledovne: "Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Oba rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov". Novelizovaný Zákon o rodine pripúšťa možnosť, že súd, pokiaľ zverí maloleté dieťa do striedavej starostlivosti, neurčí žiadnemu z rodičov povinnosť platiť výživné. Súd takto môže postupovať najmä s prihliadnutím na dĺžku striedavej starostlivosti, napr. ak je dĺžka striedavej starostlivosti rovnaká u oboch rodičov. Neurčenie výživného má relevanciu v prípadoch približne rovnakých pomerov na oboch stranách, teda približne rovnakých majetkových pomeroch matky a otca a rovnakej dĺžky osobnej starostlivosti obidvoch rodičov v rámci striedavej osobnej starostlivosti.

30. Vykonaným dokazovaním na okresnom súde bola odvolaciemu súdu preukázaná majetková situácia oboch rodičov. Odvolací súd je názoru, že majetková situácia oboch rodičov je približne rovnaká a tiež je rovnaká životná úroveň detí u oboch rodičov, preto odvolací súd nevidí dôvod zaviazat' jedného z rodičov na povinnosť platiť výživné. Vzhľadom k uvedenému odvolací súd zrušil výrok II. a III. napadnutého rozsudku č. k. 15P/294/2016-541 zo dňa 05.02.2019 a tiež výrok III. napadnutého rozsudku č. k. 15P/294/2016-541 zo dňa 05.02.2019.

31. K uzneseniu Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-750 zo dňa 02.08.2019 krajský súd uvádza nasledovné:

32. Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery. Je potrebné skúmať, či je nárok osvedčený a či je neodkladné opatrenie potrebné. Potreba bezodkladnej úpravy pomerov musí byť naliehavá a úprava pomerov sa nemôže vzťahovať na čas minulý. Podstatou právnej úpravy neodkladného opatrenia je upustenie od dočasnosti neodkladných opatrení, účelom čoho je odstránenie nedostatkov súvisiacich s nadväzným exekučným konaním, a upustenie od charakteru predbežnosti poskytovanej ochrany, pretože po nariadení neodkladných opatrení nemusia nevyhnutne nasledovať konanie vo veci samej. Rozhodovanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa považuje za súčasť základného práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 Ústavy SR, keď cieľom tohto návrhu je dosiahnuť požadovanú súdnu ochranu a právna úprava má zaručiť účinnosť poskytnutej súdnej ochrany.

33. Návrhom doručeným súdu 08.07.2019 sa matka domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by jej súd zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti a upravil styk otca v nepárnom týždni cez víkend od štvrtka od 10.00 hod. do pondelka do 10.00 hod. a zároveň zrušil predchádzajúce neodkladné opatrenie. Návrh odôvodnila tým, že došlo k zrušeniu neodkladného opatrenia nariadeného Okresným súdom Žilina č. k. 15P/294/2016-570 zo dňa 11.03.2019 odvolacím súdom, ktorý tak učinil z dôvodu nedostatočného odôvodnenia zrušeného rozhodnutia. V platnosti tak zostalo neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-98 zo dňa 09.02.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 10CoP/24/2017-141 zo dňa 20.04.2017, v zmysle ktorého sa mala realizovať striedavá osobná starostlivosť. Matka žiadala zveriť deti do svojej osobnej starostlivosti, nakoľko rozhodnutie Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-541 zo dňa 05.02.2019 a rozhodnutie Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-542 zo dňa 05.02.2019 nenadobudli v častiach týkajúcich sa zverenia detí do osobnej starostlivosti právoplatnosť a vykonateľnosť v dôsledku podaných odvolaní. Okresný súd vykonaným dokazovaním vo veci samej (úprava rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu manželstva a rozvod manželstva spojený s úpravou rodičovských práv a povinností na čas po rozvode manželstva) mal preukázané, že striedavá osobná starostlivosť o maloleté deti uskutočňovaná na základe aktuálne platného neodkladného opatrenia Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-98

zo dňa 09.02.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 10CoP/24/2017-141 zo dňa 20.04.2017 nie je v prospech maloletých detí.

34. Odvolací súd v nadväznosti na vyššie uvedené k rozsudkom zo dňa 05.02.2019 konštatuje, že nebola preukázaná naliehavá zmena pomerov. V tomto prípade nebola súdu preukázaná taká zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu zo striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov na osobnú starostlivosť matky. Odvolací súd mal za preukázané, že striedavá osobná starostlivosť obidvoch rodičov, realizovaná v priebehu dvoch rokov, funguje a je predovšetkým v záujme maloletých detí. V ostatnom odvolací súd odkazuje na bod 27. tohto rozsudku. Navyše ide už o druhé neodkladné opatrenie, ktoré bolo vydané po rozhodnutí vo veci samej, čo súd považuje za nadbytočné, pretože neexistoval dôvod na jeho vydanie.

35. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd uzneseniu Okresného súdu Žilina č. k. 15P/294/2016-750 zo dňa 02.08.2019 podľa ust. § 389 ods. 1 písm. d) CSP v celosti zrušil.

36. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

37. V zmysle § 57 CMP O povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

38. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 Civilného mimosporového poriadku, v ďalšom texte už len „CMP“).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)